

YLIOPPILASTUTKINNON RAKENNE

Rehtori Kari Jukarainen

Mitä syksyllä kirjoittaminen merkitsee?

- Syksyllä ei ole ns. lukulomaa, vaan kokeet suoritetaan normaalin koulutyön ohessa.
- Lukuaika kesällä.
- Ensimmäiseen jaksoon hyvä valita syksyllä kirjoitettavien aineiden opintojaksoja.
- Syksyn kirjoitukset on huomioitava abivuoden lukujärjestyksiä tehdessä.
- Ei liikaa kirjoitettavaa syksyyn, max. 1-2 ainetta.
- Kokeeseen ilmoittautuminen Wilman kautta 23.5.2023 klo 15.00 mennessä.

Tutkinnon kokeet

- Tutkintoon kuuluu **viisi** pakollista koetta.
- **Äidinkieli tai suomi toisena** kielenä koe on **pakollinen kaikille**.
- Tämän lisäksi kokelaan valinnan mukaan vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä vähintään neljä koetta
 - matematiikka
 - toinen kotimainen kieli (ruotsi)
 - vieras kieli
 - reaaliaine
- Vähintään yhden kokeen tulee olla pitkän oppimäärän koe (vieras kieli, toinen kotimainen kieli, matematiikka)
- Ylimääräisiä kokeita voi suorittaa oman valinnan, kiinnostuksen ja jaksamisen mukaan.

Tutkinnon kokeet

- Esimerkki: Olli Opiskelijan tutkinto **koostuu** seuraavista kokeista:
 - äidinkieli, pitkä englanti, keskipitkä ruotsi, pitkä matematiikka, historia
- Esimerkki: Oili Opiskelijan tutkinto **koostuu** seuraavista kokeista:
 - äidinkieli, pitkä englanti, lyhyt matematiikka, yhteiskuntaoppi, lyhyt saksa
- Esimerkki: Oskari Opiskelija **yrittää rakentaa** kokeensa seuraavasti:
 - äidinkieli, pitkä englanti, biologia, maantiede, terveystieto → yhdistelmä mahdoton, ei voi olla kolmea reaalikoetta
- Testaa: hakusanat: ylioppilastutkinto, ilmo
- <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

Tutkinnon kokeet

Äidinkieli
ja
kirjallisuus

+

Matematiikka

Toinen koti-
mainen kieli

Vieras kieli

Reaaliaine

Kaikkien
suoritettava

Vähintään kolmesta ryhmästä suoritettava vähintään neljä koetta.
Yhden suoritetuista on oltava pitkän oppimäärän koe.

Reaalikokeet

- Kokeet kahtena eri päivänä:
 - psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
 - uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- Yhtenä päivänä voi osallistua vain yhteen reaaliaineen kokeeseen, ts. yhdellä koekerralla voi kirjoittaa kaksi reaalikoetta.

Tutkinnon suorittaminen

- Tutkinto on suoritettava **kolmen perättäisen kirjoituskerran** aikana.
 - Esim. syksy 2023 – kevät 2024 – syksy 2024
 - Tavallisinta on suorittaa tutkinto kahden koekerran aikana.
- Ilmoittautuminen on aina **sitova**.
- Tutkinnon **suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran** kokeeseen.
- Kokeeseen saapumatta jättäminen katsotaan hylätyksi kokeesi, ts. aloitusajankohtaa ei ole mahdollista siirtää jättämällä saapumatta kokeeseen.

Osallistumisoikeus

- Kokeeseen saa osallistua, kun kirjoitettavan aineen pakolliset opintojaksot on suoritettu.
- Lyhyissä vieraissa kielissä, joissa ei ole pakollisia opintojaksoa, edellytetään kuusi suoritettua opintopistettä.
- Koetehtävät laaditaan pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen perusteella.

Kokeiden uusiminen

- Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa kolmen seuraavan koekerran aikana.
- Hyväksyttyä koetta voi uusia rajoituksetta.

Arvostelu

- Oma opettaja suorittaa alustavan arvostelun.
- Lopullisen arvostelun suorittaa ylioppilastutkintolautakunnan sensorit.
- Käytettävät arvosanat
 - laudatur **L**
 - eximia cum laude approbatur **E**
 - magna cum laude approbatur **M**
 - cum laude approbatur **C**
 - lubenter approbatur **B**
 - approbatur **A**
 - improbatur **I**

Maksuttomuus

- Maksuttomuus koskee syksyllä 2021 lukionsa aloittaneita vuonna 2005 tai myöhemmin syntyneitä.
- Viiteen ensimmäiseen kokeeseen voi ilmoittautua maksuttomasti.
- Kuudennesta kokeesta eteenpäin kokeet ovat maksullisia (34,00 € / koe).
- Hylätyn maksuttoman kokeen saa uusia maksuttomasti.
- Poikkeus:
 - Koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta kokeeseen.
 - Koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koetta arvosteltavaksi.
 - Koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
- Hyväksytyn kokeen uusiminen on aina maksullista.

Ylioppilaaksi valmistuminen

- Ylioppilaaksi pääsee, kun on suorittanut viisi hyväksyttyä pakollista koetta ja kokelas on suorittanut hyväksytysti lukion oppimäärän 150 opintopistettä, joista vähintään 20 opintopistettä on valtakunnallisia valinnaisia opintoja.
- Oikeus maksuttomuuteen päättyy ylioppilastutkinnon suorittamiseen.
- Jos ylioppilas täydentää tutkintoaan uusilla kokeilla tai uusii aiemmin kirjoittamiaan kokeita, hän vastaa itse tietokoneen hankinnasta ja mahdollisista oppimateriaalilisensseistä.

Lisätietoa

- www.ylioppilastutkinto.fi
- Rehtorit, opinto-ohjaajat

Tiesitkö, että

- ...vuonna 2021 yliopistossa aloittaneista 67 % ei ollut kirjoittanut yhtään L-arvosanaa, ja arvosanojen keskiarvo oli M?
- ...mihinkään hakukohteeseen todistusvalinnassa pääsemiseen ei vaadita pelkkiä älliä?
- ...monilla aloilla lyhyen matematiikan M antaa paremmat pisteet kuin pitkän matematiikan C?
- ...vuoden 2022 toisessa yhteishaussa 41% hyväksyttiin valintakokeen perusteella?
- ...hakupainealoille on aina ollut vaikea päästä ja vaadittu käytännössä hyviä arvosanoja=
- ...yliopistoon pääsee hieman suurempi osa hakijoista kuin aiemmin.